№ 2979
შაბათი,
14 იანვარი

ცნობის ფურცელი

№ 2979
შაბათი,
14 იანვარი

გაზეთი ლირს: წელიწადში—6 მ. თვეში უდამატებოთ—50 კ. დამატებით—75 კ.; ნომერი.—3 კ., დამატებით—5 კ. ფასი განცხადებისა: ჩვეულებრივი სტრიქონი „პეტიტით, პირველ გვერდზე—10 კ., მეოთხე—5 კ. ხელის-მაწერი და დასაბეჭდი განცხადებანი მიიღება: „ცნობის ფურც.“ რედაქციის კანტორაში განცხადებანი ... ქუჩაზე, № 27. განცხადებანი რუსულითადან და სახლე

პარლამენტს გარეშე მუშამდა თავის ეკონომიურისა და პოლიტიკურის უფლების დასაცვლოდ.

და აი, ასეთი მდგომარეობა შეიცვალა ბოლოს. პროლეტარიატმა უკუაგდო წინანდელი ტაქტიკა და ბრძოლაში ჩაერია. ბოლოს ინგლისის მუშა-ხალხმაც ღიარა ევროპის კონტინენტის მუშათა ტაქტიკა და საპარლამენტო ასპარეზზე აქტიური ბრძოლა დიწყო. ტორიებსა და ვიგებს ახალი კონკურენტი აღმოჩენილა, რომელსაც ღარ სწამს ბურჟუაზიულ პარტიების ნაყოფიერი მუშობა და რომელსაც გადაუწყვეტია, პარლამენტიც გიიბადოს თავის მდგომარეობის გამაუმჯობესებელი იარადთა. ასეთ გარემოებას მტკიცდ დიდი მნიშვნელობა აქვს არა მარტო ინგლისის ცხოვრებისათვის, არამედ მთელის კან

✦ ქუთაისის ამბები. ქუთაისიდან ისეთ სახალისო ამბები მოდის. აი რასა სწერს „ტფ. ლისტოკ“-ს საკუთარი კორესპოდენტი: „9 ივნვარს ღამით ცეცხლი წაუკიდეს ქალაქის შუა გულს. გადასწვეს მთელი უპანი მიხეილისა და გიმნაზიის ქუჩებზე. ყველგან ცარცვა-გლეჯა, რაც ადგილობრივმა მთავრობამაც აღიარა ამავე დროს გადამხარესაც გაკარცვეს მაღაზიები, ოთხი დღესაც გადასწვეს. ქუჩებში თოფებს ისროდნენ, ერთი კაცი მოჰკლეს, ხოლო რამდენი დაჭრილი, არ ვიცი. მცხოვრებთა ზარალი ცეცხლისა და ცარცვა გლეჯისგან ჯერ არ არის. გამოანგარიშებული, მაგრამ მეტად დიდი. 10 ივნვარისთვის დინაშნულია გუბერნატორის ბინაზე შეეთვიებული სხდომა სამოქალაქო მოხელეთა, ქალაქის წარმომადგენელთა და სამხედრო უფროსთა; უნდა შემოშვნან ღონისძიებანი ქუთაისის აწოოკება-დარბეგის შესარებლად. მდგომარეობა სახარელია. ჯარი მეტად ტრაგიულად უყურებს ხალხს. მცხოვრებნი ათასობით გარბიან ქალაქიდან.“

✦ ბათუმის გზა. გუშინ ტფილისში ფოთამდის და ბათუმამდის აძლევენენ ბილეთებს.

✦ მეტეხის დაცვა. მეტეხის ციხის დასაცავად ყოველ დღე 20 ქვეითი ჯარის კაცი მიემატება დღეიდან.

✦ კიდევ ცეცხლი. ნატანების სადგურზედაც გიჭერნილი ცეცხლი, გადამწვარა დუქნები.

✦ გაჩხრეკა. ყველი იმათ, ვინც კი ქუთაისში ჩადის ან გამოდის, გულდასმით ხსრეკენ თურმე.

✦ თოფების მოპარვა. ბაქოში, ადგილობრივ გაზეთების სიტყვითა, გაფიცვის დროს სადგურზე ვიღაც უცნობებს გუნქეკ-დაეგი ერთი ვაგონი, რომელშიაც ყაზახთა თოფები ყოფილა. სულ წიღლიათ 220 თოფი.

✦ ვაგონების გაძარცვა. ეხლა გამოირკვა, რომ გაფიცვის დროს სადგურებზე, ტფილისიდან ბაქოშედ, გაუძარცვავთ ბევრი ვაგონი, საქონლით დატვირთული. გაფიცვის გათავების შემდეგ, როდესაც ვაგონები გახსნეს, ბევრი დანახვერებული აღმოჩნდა.

✦ ტუსაღების ნახვა. ტფ. გენერალ-გუბერნატორის განკარგულებით, ტფილისის საპყრობილეებში დასატმრებულთა ნახვა შეიძლება ითხუბამთბით და პარასკეობით.

✦ ა. ბ. ეკანგულოვის დათხოვნა. რკინის გზის გაგებიის ერთ განყოფილების უფროსის თანაშემწე ა. ბ. ეკანგულოვი (იგივე ხმოსანი) დათხოვნილ იქმნა სამსახურიდან.

✦ მოსწავლეთა გაფიცვა. გუშინ, 13 ივნვარს, გიიფიცნენ ტფილისის ვაჟთა მეორე გიმნაზიის უფროს კლასის მოსწავლენი (Y—YIII კლასამდე). მოსწავლენი მისულან თუ არა, გაუგიათო, რომ გიმნაზიის მთავრობას დაუთხოვნია მე-8 კლასის ოთხი მოსწავლეი: კარპოვიჩი, ფურინოვი, ასთიანი და კესსენინი. ამის გამო მოსწავლენი შეკრილან და გადაუწყვეტიათ, შესწავლა-ს წასვლა იმ დრამდე, ვიდრე მთის ამხანაგებს არ გაანთავსუფლებენ.

✦ სრულიად რუსეთის მაჰმადიანთა კრება. 15 ივნვარს პეტერბურგში დაიწყება სრულიად რუსეთის მაჰმადიანთა კრება. ბაქოდან ამ კრებაზე დასასწრებლად წასულან „კასპის“-ს რედაქტორი ა. მ. ტუბინი-ბაშეევი და კ. ნ. ნალინოვი.

რედაქციისაგან.

დღეიდან მეელ ხელის მოწერელებს, ვინც ხელის მოწერა არ განაახლა, გაზეთი აღარ გაეგზავნება.

„ცნობის ფურცელი“ წელიწადში ღირს . . . . **6** მან.
„ნაპერწკალი“ „ „ . . . . **4** მან.
ორივე ერთად „ „ . . . . **7** მან.

✦ მემამულის მოკვლა. როგორც საფერო თაუზიდან გვატყობინებენ, იქ მოუკლავთ სოფელ დალლიარის მემამულე, შეძლებული თათარი გასან-ბეკ-შამხორსკი.

✦ გოთთას ხელ-ახლა დაპატიმრება. ქუთაისის გენერალ-გუბერნატორის განკარგულებით, ხელ-ახლა დაუპატიმრებიათ „ეროზოდენენს“ რედაქტორი ვ. ბ. გოთთა. 6-ნი გოთთა ბათუმადან მომავალი მატარებლით 12 ივნვარს დილით რიონში ჩასულა. გოთთა ამ სადგურზე დაუპატიმრებიათ.

✦ დაუჯერებელი ამბავი. როგორც „ტ. ლ.“ გადმოგვცემს, ყვირილის ხაზინიდან რევოლიუციონერებს წუფიათ ორასი ათასი მანეთი და როცა გენ. ალიხანოვი ჩასულა, უკანვე დაუბრუნებიათ.. დაუჯერებელია, რომ ყვირილის ხაზინაში ამოდენა ფული ყოფილიყოს.

✦ „ხსნივი“-ს შესახებ. „კავკაზ“-ში დაბეჭდილია ოფიციალური ცნობა გაზეთ „ხსნივ-ს“ დაკეტვის შესახებ. როგორც ამ ცნობიდანა სჩანს, გაზეთი დაუკეტნიათ მე-15 ნომრში მოთავსებული წერილისა და ცნობებისთვის, რომლითაც გაზეთი „ურჩეეს მუშებს თავი გაანებონ რკინის გზაზე მეშაობას და ცხრა იანვარს დემონსტრატიული გაფიცვა მოახდინონ“. როგორც ეგივე „კავკ-ზ“-ი გადმოგვცემს, „ხსნივის“ რედაქტორის ვ. ახმეტელაშვილის წინაღმდეგ კვ. საცენზორო კომატეტს სისხლის სამართლის საჩივარი აღუძრავს.

✦ ახალი გაზეთები. ვლ. ივ. დარჩიაშვილმა შუამდგომლობა აღძრა ტფილისში ყოველდღიურ ქართულ გაზეთის გამოცემის შესახებ. გაზეთს სახელად ერქმევა „ახალი დრო“ 2. „ხსნივის“ რედაქტორმა ვლ. ახმეტელაშვილმა შუამდგომლობა აღძრა ყოველდღიურ გაზეთის გამოცემის შესახებ. გაზეთს სახელად ერქმევა „ცხოვრება“.

✦ ვიჭართა თხოვნა. ფოსტა-ტელეგრაფის მოხელეთა გაფიცვის დროს ტფილისის სადგურზე დიდძალი საქონელი მოგვიოდა. როცა კი გაფიცვა ახსნა, რკინის გზის გამგეობამ დიაწყო ფულის გადახდევინება ამ საქონლის შენახვაში. ზოგ საქონლის შენახვის ღირებულობა აღემატებოდა საქონლის ღირებულებას, ამიტომ ტფილისის საავრო კომიტეტმა სამინისტროს წინაშე შუამდგომლობა აღძრა, რომ არ გადახდეთ ფული ნოემბრისა და დეკემბრის გაფიცვის გამო. სამინისტრომ შეიწყნარა ეს შუამდგომლობა.

✦ მემფისიკეთა კავშირი. ნამეცტნავმა დაამტკიცა წესდება, რომელითაც მემფისიკენი კავშირს ადგენენ პროფესიონალურ ინტერესების დასაკეთ
ოდ. კავშირი დაარსებს სკოლებს, სამკითხველოებს, დახმარებას აღმოუჩენს წევრებს და სხვა.

✦ ახალი სავალდებულო დადგენილები. ამ ცოტა ხანში, როგორც „კ.“-ს გაუგია, გამოიცემა სავალდებულო დადგენილებანი, რომლის ძალითაც სახლის პატრონნი ვალდებულნი იქმნებიან თავიანთ სახლს ალაყაფის კარებთან ფარნები დაკიდონ და ნომრები მიაკრან.

ბრძანება. გენერალ-გუბერნატორმა ბრძანება გასცა ყველა სავაჭრო და საკარხნო დაწესებულებათა გამგეებს და პატრონებს სახელზე, რომ მათ უსათუოდ იქონიონ განსაკუთრებული დავთრები, სადაც უნდა შეიტანონ დაწესებულებითი ფულები ამ ქარხნების მოსამსახურეთა; 2. მეეტლეებს, თუ 25 იანვრამდე არ შეიტანეს გადასახადი, აეკრძალებათ ბირეაზე გამოსვლა.

✦ როგორც ჩვენს, ისე სხვა გაზეთებში დაბეჭდილი იყო, ვითომ ტფილისში მოეკლათ ფულის ქარხნის პატრონი დიტრიხი. ეს ამბავი ტყუილი გამოდგა.

✦ ბორჩალის მაზრის მეორე კანეფიფოლეის მომრეკეველი შუამავალი თავ. ალიაზი ფუშეთის მაზრაში გაძალეულნენ.

✦ როგორც გვიგეია, ტფილისის გუბერნიის სახელმწიფო მამულების გამეგეობის ნება დაურთავს ფუშეთის მაზრის რამდენიმე სოფლისთვის შინაური ბირუტეეი უფასოდ ამოგის სახელმწიფო ტყეებში.

პრესსა

ცნობილი პუბლიცისტი პეშეხონოვი დეკემბრის რევოლიუციას ასე ახასიათებს:

მმართველობა გამარჯვებას დღესასწაულობს, ამბობენ ჩაჩოობიანი, აცხადებს იგი. მაგრამ ყველა მეთვალყურე ჰხედავს, რომ ეს პირობის გამარჯვებაა. ნამდვილად მმართველობამ კი არა, რევოლიუციამ გიმპარჯვა. დიახ, ჩაჩოობიან აჯანყების სახით რევოლიუციამ ისეთი ხნოვრივი გამარჯვება მოიპოვა, რომლის იმედი ჯერ ისევ გულში არავის არა ჰქონდა.

რეგულიარულ ჯარებთან ბრძოლა რომ ყოველად შეუძლებელია, ეს საყოველთაო რწმენას შეადგენდა. თითონ მე ვეუბნიობდი, რომ შესაძლო ყოფილიყო რამდენიმე მაინც სახეირო მეტოქეობა ფინურ დანებსა და ხმლებ შორის, რევოლვერებისა და ტყვიის-მტყორცნელთა შორის.

მაგრამ ეს უიმედო ანგარიში ყველის გაუტრუეადო, განაგრძობს პეშეხონოვი. ოვით რევოლიუციონერებს არა ჰსურდათ შეიარაღებული წინააღმდეგობა გაეწიათ ჯარებისთვის, რადგან ასეთის ბრძოლის იმედი არა ჰქონდათ, მაგრამ მეამბოხეთა რიცხვი იმ სწრაფად გაიზარდა მოსკოვში 800 კაცადან 60,000 კაცამდე სამი დღის განმავლობაში; ბარრიკადების საქმიო

თავ. გ. მ. თუმანოვი. ბ-ნო თავმჯდომარე, ეთხოვეთ მარჯვენი ფეხი წამი, რომ შემდეგი ჩვენი მოკლეფეიტა გამოიცხადოთ: ყველნი იცით, რომ ჩვენი ამხანაგები მ. კ. ყიფიანი და ა. ბ. ევანგულოვი, მთავრობის ბრძანებულებით, დაიპატიმრეს. უნდა ვეცადოთ, ჩვენი ამხანაგები გავაცთვილებულნი.

ვ. ნ. ნერეტინოვი. მე ისევე ვთხოვე გენერალ-გუბერნატორს მაგალ შესახებ, და ის პასუხი მივიღე, რომ ეს ფენომენის ადმინისტრაციის საქმეა, ჩვენსნი დაიპატიმრეს მინისტრის ცირკულიარის ძალითაო.

ბმ. თუმანოვშვილი. ჩვენ ყველამ კარგად ვიცით და მოწმეც ვიყავით ამ საბჭოს კრებაზეც, როგორ ენინალიდეი ოფო ბაგიკეთა და ხალხის მოძრაობისა ხოსანი ა. ბ. ევანგულოვი; ყველა ეს უნდა შევიტანოთ მთავრობას.

ბ. ბაბოიე. არაფერი არ გამოვა, ვიდრე ეს სამხედრო წესები არ აიხსნება ტელიფონში, უნდა დავადგინოთ, ვინ-ოჯახეთ, რომ სამხედრო წესები ავხსნათ.

თავ. **გ. მ. თუმანოშვილი.** მაგ ორ საკითხს ერთმანეთში კავშირი არა აქვს, დავადგინოთ, რომ ვითხოვთ მათი განთავისუფლება.

ა. ბაბოიე. არა, ჩვენ უნდა დავადგინოთ სამხედრო წესები ახსნანს... ეხლა სიმშვიდეა, გარეშეა შეიტანოთ...

ი. მ. ლოლუანოვი და **შაბუდაგოვი.** (ბაბოეს ბრიხანდენ) გაჩუქდით! ნუ გეფიცენთ ამდენ ხალხს! საკითხი სხვაა და თქვენ რაზეც ლაპარაკობთ. „გაჩუქდით, გაჩუქდითო“, გაისმა აქეთ იქიდან.

ბ ბაბოეი. ეგეთი ძალდატანება შეიძლებაშ? ადამიანს ნებას არ აძლევენ თავისი აზრი გამოსთქვას!.. (ხელ-მეორედ გაისმა: „ეარეფთალ! გაჩუქდით“).

თავმჯდომარე. ბ-ნო ბაბოეო, გაჩუქდეთ, გაჩუქდით. (ხარსი რეკავს. ბაბოეი ორატორობს და ყვირის, ლოლუანოვი და შაბუდაგოვი ყვირიან—„გაჩუქდეს,გაჩუქდეს“ სხვანიც ყვირიან—„ბაბოეო, გაჩუქდი,გაჩუქდეს“ ბევრნი ყვირიან—„ბაბოეო, ბაბოეო“ ბევრნი ბაბოეს ეუბნებიან: „ეარეფთალ! გაჩუქდეთ“).

თავმჯდომარე. ბ-ნო ბაბოეო, გაჩუქდეთ, გაჩუქდით. (ხარსი რეკავს. ბაბოეი ორატორობს და ყვირის, ლოლუანოვი და შაბუდაგოვი ყვირიან—„გაჩუქდეს,გაჩუქდეს“ ხალხიც ყვირიან ლაზარეთ. თავმჯდომარე ზარსა რეკავს, ზარს ტალოს არტამაშ განუწყვეტელივ, მაგრამ არა ეშველა რა.) კრებასა ეზეურავ, შეგიძლიანთ, დიაზლოთ.

თავმჯდომარე გადგა. ხმაურნები სთხოვენ თავმჯდომარესა კრება განაგრძოს. ხელ-ახლა დაიწყო კრება. საბჭომ დაადგინა: ადმეკიეკეზულ იქმნას ქალაქის გამგეობის მოხსენება საბჭოს კრებების შესახებ; მიღებულ ქალაქის ლომბარდის მოსამსახურეთ სარეკვლად 761 მან. 40 კ.; ადმოეჩინოს დანმარება ავიანოზეს, რომელმაც ქალაქის სამსახურს თავი გაანება და ტეხნიკს არეფთნიოს; განთავისუფლებულ იქმნენ ხარაზისაგან ის უძრავი მამეული, რომელიც დაფუსტებულია 500 მანეთზედ ნაკლებს; განსახიერებელ იქმნეს სენატში გუბერნატორის ზოგიერთი მოკმეფილება გამგეობის შესახებ; გამოეცხადოს გუბერნატორს, რომ ქალაქი ვერ დაამაყოფილებს ჯამაგირით ახალ ფერშლებს, გარდა ამისა უნდა ალეკიანის შენახვის ხარჯიც აკილებელ იქმნას ამ სხვა.

კრება გათავდა 11¼ საათზედ.

† ᲚᲝᲛᲝᲜᲝᲕᲘ ᲙᲘᲠᲘᲚᲚᲘᲐᲜᲘ.

მოსკოვის უკანასკნელი **რევოლიუციონერობა** მოძრაობამ ისესვრელი ერთი ჩვენი თანამემამფლე კიდევ, დორპატის უნივერსიტეტის ზესმე კურსს სტუდენტი ლომონოვი კობახიე. განსვენებულმა ჯერ კიდევ 27 წლის ეაბუამა მთელი თავისი სიცოცხლე ეზაწვილობიდანვე განმითავისუფლებელ იდეების განხორციელების საქმის სამსახურში გიატარა. განსვენებული ლეონიდე დიიბადა ალბეკოლაში, საცა მამა მისი, გრიგოლ კობახიე, სოფლის მასწავლებლობას ეწეოდა. მშობლებსა ცხრა ათი წლის პატარა ლეონიდე პირველად ცხინვალის სასოფლო სასწავლებელში მიიპარეს, შემდეგ კი ტფილისის მერე გიმნაზიაში, საცა ცნობის მოყვარე ლეონიდე კარგა დაამთავრა სწავლა. ყმაწვილს ბავშვობითვე ჩაენერგა გულში თავისუფლების სიყვარული და ეს ასეე უნდა მომმდარიყო, რადგან ახალგაზდა ლეონიდეს სწავლა განათვლის საქმეს სკოლის გარეშე უმთავრესად ხელმძღვანელობდა დიდი განსვენებულისა ამალია კობახიძისა, ტოპით გერმანელი ქალი, რომელსაც ნათლად ჰქონდა შეთვისებული ევროპის უნივერსიტეტში რუსეთისათვის განმთავისუფლებელ იდეების მნიშვნელობა და დიადი მომავალი.

1898 წელს ცხრამეტი წლის ლეონიდე შევიდა მოსკოვის უნივერსიტეტში სამთავმთავოო ფაკულტეტზედ. ამავე წელს განსვენებულმა მხურვალე მონაწილეობა მიიღო მაშინდელ სტუდენტების მოძრაობაში, და ადმინისტრატიულის წესით გამოგზავნილ იქმნა სამშობლოში. 1899 წელს ლეონიდე ისევ დაბრუნდა მოსკოვის უნივერსიტეტში, მაგრამ სტუდენტების მოძრაობამ ამ წელს კიდევ უფრო რთული ხასიათი მიიღო და გატაკეტებულმა ახალგაზდა სტუდენტმა, რასაკვირველია, კიდევ უფრო აქტიური მონაწილეობა მიიღო მოძრაობაში, რის გამოც ორის წლით გამორიცხულ იქმნა უნივერსიტეტიდან. ამ ხნის განმავლობაში განსვენებული მსახურობდა კავკასიის რკინის გზის სამმართველოში, თუმცა ზეკობრივ კავშირს არასოდეს არა სწყვეტდა თავის ამხანაგებთან. 1902 წელს ლეონიდემ მიიღო უნივერსიტეტში შესვლის უფლება და ისევ მოსკოვში დაბრუნდა, სადაც ორი წელიწადი დაყო და შემდეგ დორპატის უნივერსიტეტში გადავიდა. მოსკოვის მოძრაობის საშუალებისა რომ გიეკო, განსვენებულმა მიაშვია მოსკო